

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Svk/7/2021
Identifikačné číslo spisu: 1021200050
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1021200050.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): JUDr. V. K., advokát, Piaristická 276/46, Trenčín, proti žalovanej: Slovenská advokátska komora, Kolárska 4, Bratislava, IČO: 30 795 141, právne zastúpená: JUDr. Eva Bušová, advokátka, Tobrucká 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovanej sp.zn.: I. ODS - 23/20:729/2020 z 3. decembra 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/7/2021-51 z 13. mája 2021, takto

rozhodol:

Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj len „krajský súd“) uznesením č.k. 6S/7/2021-51 z 13. mája 2021 (ďalej aj len „napadnuté uznesenie“) podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“) odmietol žalobu žalobcu doručenú krajskému súdu dňa 15. januára 2021, ktorou žiadal o preskúmanie rozhodnutia I. Odvolacieho disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory Sp.zn.: I. ODS - 23/20:729/2020 z 3. decembra 2020 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) ako aj rozhodnutie DS V - 35/20:729/2020 z 20. novembra 2020 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“), z dôvodu, že bol ako účastník administratívneho konania rozhodnutím orgánu verejnej správy ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch. Súčasne žalovanej priznal voči žalobcovi právo na úplnú náhradu trov konania.

2. Disciplinárny senát žalovanej, v disciplinárnej veci JUDr. F. A. advokátky so sídlom AK W. XX/XXX, C., žalobcu - JUDr. V. K., advokáta so sídlom AK W. XX/XXX, C. a JUDr. V. X., advokátky so sídlom AK W. XX/XXX, C., pod sp.zn. DS V - 35/20:729/2020, prvostupňovým rozhodnutím podľa § 21 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok (ďalej aj len „trestný poriadok“) v nadväznosti na § 57 ods. 7 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon o advokácii“), vylúčil vec disciplinárne obvineného - žalobcu, na

samostatné konanie. Žalobca proti predmetnému rozhodnutiu podal sťažnosť z 30. novembra 2020, o ktorej rozhodol I. Odvolací disciplinárny senát žalovanej napadnutým rozhodnutím tak, že sťažnosť žalobcu, ako disciplinárne obvineného, voči rozhodnutiu V DS. - 35/20:729/2020 z 20. novembra 2020 s poukazom na § 57 ods. 7 zákona o advokácii vo vzťahu k § 185 ods. 1, 2 v spojení s § 193 ods. 1 písm. a/ trestného poriadku, zamietol ako neprípustnú.

3. Krajský súd s poukazom na § 2 ods. 1 a ods. 2, § 6 a § 7 SSP dospel k záveru, že žalobu je potrebné odmietnuť, keďže smeruje proti rozhodnutiu, ktoré má procesný charakter v administratívnom konaní a nemôže mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu.

4. Poukázal na to, že v správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vypláva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Podľa krajského súdu, prvostupňové rozhodnutie v spojení s druhostupňovým rozhodnutím, nie je meritórnym rozhodnutím, ktorým by došlo k zmene subjektívnych práv žalobcu v porovnaní so stavom pred začatím predmetného správneho konania (odhliadnuc od objektívnych právnych skutočností ako je napr. plynutie času) a teda žalobca nebol týmto rozhodnutím a ani postupom správneho orgánu pri jeho vydaní ukrátený na svojich právach. K predmetnému rozhodnutiu ďalej uviedol, že je len jedným z možných procesných rozhodnutí, ktoré môže správny orgán vydať ak uzná, že je potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Krajský súd uviedol, že každé procesné rozhodnutie musí správny orgán vyhodnotiť vždy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, vo vzťahu ku konečnému rozhodnutiu, pričom takéto rozhodnutie, vzhľadom na jeho procesný charakter týkajúce sa vedenia konania, nemôže byť predmetom súdneho prieskumu.

5. Krajský súd poukázal na to, že preskúmateľnosť rozhodnutí je potrebné vnímať a posudzovať v spojení s ich spôsobilosťou zasiahnuť do okruhu základných práv a slobôd ich adresátov v súlade so zachovaním práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Poukázal na to, že z judikatúry vyplýva, že rozhodnutia procesné, upravujúce vedenie konania nemožno napadnúť samostatnou správnu žalobou a prípadné vady konania spôsobené nesprávnym procesným postupom, nesprávnou aplikáciou príslušných právnych predpisov a pod. je možné namietať v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci samej, ktorým sa administratívne konanie končí. Ďalej krajský súd uviedol, že v preskúmvanej veci nejde o konečné rozhodnutie v správnom konaní, keďže nebolo vo veci disciplinárneho konania meritórne rozhodnuté a preto nemôže ani dôjsť k založeniu, zmene alebo zrušeniu subjektívnych práv a povinností žalobcu v zmysle § 2 ods. 2 SSP a v dôsledku toho žalobca nie je na týchto právach ukrátený. Z uvedeného podľa krajského súdu vyplýva, že predmetné procesné rozhodnutie, ktorým bola vylúčená vec žalobcu, ako disciplinárne obvineného, na samostatné konanie, nie je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve.

6. Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd námietku nesprávneho poučenia o opravnom prostriedku a uviedol, že o vylúčení veci na samostatné konanie rozhodol prvostupňový orgán uznesením podľa § 162 ods. 1 trestného poriadku v spojení s § 21 ods. 1 trestného poriadku, proti ktorému nie je prípustná sťažnosť (§ 185 ods. 2 trestného poriadku).

7. Sťažovateľ (žalobca) ako osoba s vysokoškolským právnym vzdelaním druhého stupňa podal proti napadnutému uzneseniu včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň zaviazal žalovaného na náhradu trov sťažovateľovi. Kasačnú sťažnosť sťažovateľ odôvodnil poukazom na § 440 ods. 1 písm. g/, f/, h/ a j/ SSP. Poukázal na záver krajského súdu o odmietnutí žaloby z dôvodu, že smeruje voči procesnému rozhodnutiu, ktoré nemôže mať za následok ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa a namietať, že takéto závery nie sú v napadnutom uznesení bližšie konkretizované a preto je napadnuté uznesenie pre sťažovateľa nezrozumiteľné. Namietať, že z obsahu ním podanej žaloby jednoznačne vyplývalo, že bol

rozhodnutím žalovanej ako aj prvostupňového orgánu ukrátený na svojich subjektívnych právach účastníka konania, ktoré mohli mať za následok ujmu na týchto jeho subjektívnych právach. Uviedol, že v žalobe špecifikoval a preukázal účelovosť takeého postupu, pričom odkázal na túto argumentáciu uvedenú v žalobe. Poukázal na to, že v prvostupňovom rozhodnutí sa nachádza poučenie, v zmysle ktorého nie je možné voči citovanému rozhodnutiu podať opravný prostriedok. K tomu namietal, že uvedené vytvára situáciu, ktorá je mimo kontroly zákonnosti prostredníctvom riadnych, ale aj mimoriadnych opravných prostriedkov, pričom sťažovateľ je naďalej vystavovaný procesu pred správny orgánom, kedy je jeho vec vyučená na samostatné konanie, v ktorom má čeliť disciplinárnemu konaniu, pričom zákonnosť procesu by nemal možnosť vopred preskúmať. Poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR vo veciach sp.zn. 6Sžrk/1/2019 a sp.zn. 3Sžrk/1/2019 týkajúce sa preskúmateľnosti procesných rozhodnutí.

8. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadřila.

9. V zmysle čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 757/2004 Z.z.“) odo dňa 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd SR činnosť a stal sa príslušným na konanie vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konali senáty správneho kolégia Najvyššieho súdu SR. Predmetná kasačná sťažnosť bola predložená Najvyššiemu súdu SR 23. septembra 2021 a bola zaregistrovaná pod sp.zn. 5Svk/7/2021. V zmysle uvedeného je od 1. augusta 2021 na konanie o predmetnej kasačnej sťažnosti príslušný Najvyšší správny súd SR. Vec bola v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. v súlade s platným a účinným Rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu SR náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti SR pridelená senátu 5S Najvyššieho správneho súdu SR pod pôvodnou spisovou značkou. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 11 písm. h/ SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na jej podanie (ustanovenie § 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 453 ods. 1 a 2 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal postupom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

10. Podľa § 7 písm. e/ zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

11. Podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zák.č. 162/2015 Z.z., správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

12. Podľa § 57 ods. 7 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení živnostenského zákona, ak tento zákon alebo disciplinárny poriadok komory priamo neupravujú niektoré postupy v disciplinárnom konaní alebo postavenie, práva a povinnosti účastníkov konania, použijú sa primerane ustanovenia osobitného predpisu.

13. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok, na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

14. Po preskúmaní spisu, postupu správnych orgánov vo veci a po oboznámení sa s obsahom kasačnej sťažnosti je z pohľadu kasačného súdu kľúčovým pre posúdenie veci zodpovedanie otázky, či je rozhodnutie týkajúce sa vylúčenia veci na samostatné konanie spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva.

15. Kasačný súd konštatuje, že procesné rozhodnutia (o aké ide aj v prejednávannej veci) sú rozhodnutia, ktoré v rámci administratívneho konania upravujú určitú procesnú otázku a ide teda

spravidla o také rozhodnutia, ktorými sa správne konanie vo veci nekončí a pre dotknutý subjekt (v tomto prípade sťažovateľa) vo vzťahu k posudzovanej činnosti nezakladajú žiadne práva a povinnosti s konštitutívnym účinkom, a ktoré preto nie sú spôsobilé ukrátiť žalobcu na jeho subjektívnych právach ani na základných právach a slobodách, a to svojím obsahom alebo mu predchádzajúcim postupom. Pod kategóriu rozhodnutí procesnej povahy spadajú uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania. Uznesenie o vylúčení veci na samostatné konanie patrí do subkategórie uznesení, ktorými sa upravuje vedenie konania, ktoré zostávajú bez vplyvu na rozhodnutie vo veci samej a tak nemôžu privodiť vážnejšiu ujmu na právach účastníkov. Uznesenia upravujúce vedenie konania sa totiž týkajú spravidla takých otázok, ktoré v záujme hospodárneho vedenia konania vyžadujú rýchle riešenie bez toho, že by odopretie možnosti opravného prostriedku mohlo byť na ujmu práv účastníkov konania. O inej situácii možno hovoriť napr. v prípade, keď priamy zásah do subjektívnych práv je spojený ešte pred vydaním meritórneho alebo konečného rozhodnutia, resp. opatrenia s prijatím predbežného, procesného alebo poriadkového rozhodnutia, či opatrenia orgánu verejnej správy. Príkladom sú rozhodnutie o prerušení vkladového konania, ktoré môže mať za následok obmedzenie vlastníckeho práva - dispozičného práva k nehnuteľnosti, rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka konania, rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty atď. V prejednávanej veci však nejde o takúto situáciu a uznesenie o vylúčení veci na samostatné konanie sa nedotýka subjektívnych práv účastníka. Uvedené korešponduje aj vymedzeniu charakteru rozhodnutia o spojení vecí z pohľadu Ústavného súdu SR, podľa ktorého: „Spojenie vecí a vylúčenie vecí na samostatné konanie je rozhodnutie procesného charakteru, ku ktorému súd pristupuje z dôvodov racionality a hospodárnosti konania, a nemôže mať taký vplyv na postavenie účastníka v súdnom konaní, ktoré by viedlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu.“ (nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 122/05 z 14. júna 2006).

16. Nepreskúvanie rozhodnutí predbežnej, procesnej a poriadkovej povahy v zmysle § 7 písm. e/ SSP nadväzuje na pôvodné ustanovenie § 248 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, podľa ktorého správne súdy nepreskúmavali „rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania“. Podstata vyňatia rozhodnutí a opatrení uvedených v § 7 písm. e/ SSP zo súdneho prieskumu je založená na tom, že predbežné, procesné a poriadkové rozhodnutia a opatrenia vo svojom súbte predstavujú v podstate len samotný procesný postup orgánu verejnej správy v administratívnom konaní s tým, že prípadné pochybenie alebo vady v tomto konaní sa môžu, ale i nemusia preniesť do zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia vydaného v tomto konaní vo veci samej alebo toho rozhodnutia, resp. opatrenia, ktorým sa administratívne konanie končí. Inak povedané, ak sa dotknutý účastník domnieva, že príslušné predbežné, procesné alebo poriadkové rozhodnutie či opatrenie je nezákonné, môže túto skutočnosť namietat ako porušenie procesných predpisov, ktoré sa odrazilo v nezákonnosti prijatého a žalobou napadnutého meritórneho alebo konečného rozhodnutia alebo opatrenia [napr. § 191 ods. 1 písm. g/].

17. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, v zmysle ktorého v danom prípade ide o rozhodnutie, ktoré nie je spôsobilé byť predmetom súdneho prieskumu. Kasačný súd poukazuje na to, že správne súdy v zmysle § 7 písm. e) SSP nepreskúmavajú rozhodnutia procesnej povahy, avšak iba za predpokladu, že nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Predpokladom determinujúcim nemožnosť súdneho prieskumu je teda skutočnosť, že procesné rozhodnutie nemôže mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. V prejednávanej veci ide o procesné rozhodnutie o vylúčení veci sťažovateľa na samostatné konanie, ide teda o rozhodnutie, ktoré upravuje vedenie konania a je teda iba technickým opatrením súdu sledujúcim hospodárnosť konania, ktoré nemá vplyv na procesné práva účastníkov a nemení ich postavenie, pričom sa nemení ani predmet konania v jednotlivých spojených veciach, ani ich charakter.

18. Kasačný súd sa v ostatnom plne stotožňuje s napadnutým uznesením krajského súdu a konštatuje, že krajský súd sa s danou vecou dostatočne vysporiadal, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil správne skutkové a právne závery. S ohľadom na uvedené kasačný súd podľa § 461 SSP zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

19. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanej v konaní trovy nevznikli.

20. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.